

TEHNIKA

ÜLIKOOLO

6 (1397)
17. mai
1994

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLO AJALEHT

REKTORI VEERG

Jälle üks õppeaasta on jõudnud lõppjärku. Suuremal osal tudengeist on eksamises, diplomandidel käsil lõputööde ja -projektide kaante vahele viimine. Opetamise poole peal on olulisemateks teemadeks nii uute teaduskondade kui ka instituutide ja keskuste ühenduste moodustamine ja tudengkonna jagamine õpikondateks. Ka rektori veerg on ilmselt sel õppeaastal viimane.

Kuigi ehk mitte väga otseselt tajutavana, on meie kõigi jaoks kõige kuumemaks teemaks hoopis Riigikogu menetluses olev Kõrgkooliseadus, võib-olla aga hoopis Kõrgkooli ja ülikooli seadus. Heal lapsel ikka mitu nime! Selle seaduse eel- nõusse on põhilise ideena sisse ehitatud kõrghariduse kvaliteedi kindlustamise ja kontrolli mehhanism, mille vahetuks ilminguks riigi tasandil on kõrgkoolide ja nende õppekavade perioodiline akrediteerimine ehk tunnustamine/mittetunnustamine.

Kõrgkooliseselt teenivad sama eesmärgi õppejõudude ja üliõpilaste valimine konkursi korras, igapäevane õppekorraldus, hindamissüsteem ja palju muud.

Seaduseelnõu kohaselt on Tallinna Tehnikaülikool õigusliku järjepidevuse alusel kuni esimese akrediteerimiseni lähema nelja aasta jooksul loetud ülikooli staatuses olevaks. Akrediteerimismehhanism on aga kõigile ühetaoline ja seetõttu õiglane, mitte andes eelist kuninglikule päritolule või pikale ja väärikale ajalool. Õigust ülikooli nimele tuleb tõestada igapäevase töö ja selle tulemuslikusega. Lähiaastatel saame akrediteerimisprotsessis vastuse ka küsimusele: kas TTÜ on ülikool, rakendus kõrgkool või hoopis tehnikum, nagu arvab Torgu isevalitseja Kirill I

Kõigile meeldivat ja kosutavat su-
vepuhkust soovides

Arutivõrgu analüsaator kingitusena Tallinna Tehnikaülikoolile

Hewlett-Packard, edasises HP (asutatud 1939. a) on USA üks juhtivaid firmasid mõõteaparatuuri ja ka arvutustehnika tootmise vallas (firma on oma ajaloo jooksul disaininud ja tootmisse juurutanud enam kui 12 000 erinevat elektroonika-seadet ja süsteemi). Viimasel ajal on HP edukas ka Eesti riigi (riigiasutuste) arvutitega varustamise alal, samuti on Eesti arvutikasutajate hulgas tuntud firma laserprinterid.

Tänasel päeval on meie ülikoolil üks Eesti suuremaid (kui kokku lugeda võrkühendatud arvutid) arvutivõrke ja selle võrgu haldamine on muutumas keerukaks ülesandeks. Samas on raskusi arvutivõrgus toimuva mõõtmisel, kuna siiani puudub Tehnikaülikoolis (aga minu arvates ka enamiku teiste Eestis kasutatavate arvutivõrkude koosseisus) vastav mõõteaparatuur.

Reedel, 29. aprillil andis firma HP (täpsemini, Soomes asuv esindus

Hewlett-Packard OY) Tallinna Tehnikaülikoolile kingitusena üle arvutite kohtvõrkude analüsaatori HP LAN PROBE II. Seade, mille tüübitähis on HP 4995A, leiab kasutamist Tehnikaülikooli arvutivõrgu haldamisel ja võrgus kulgeva sõnumiliikluse (traafiku) analüüsil, samuti ka tudengite õpetamisel raadio ja sidetehnika instituudis.

Tehnikaülikooli prorektor prof Rein Küttner tänas kingituse eest ja avaldas lootust, et koostöö jätkub edukalt ka edaspidi. Kingituse toimetab Tehnikaülikooli HP delegatsioon, kelle koosseisus olid arvutinäitusel KOMPUUTER 94 osalevad spetsialistid. Delegatsiooni juhtis Olli Heinenen, Balti ärisidemete direktor, kelle haldusalasse kuulub kogu Põhja-Euroopa regioon.

AVO ÖTS

Telekommunikatsiooni õppetooli dotsent

KONKURSS

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOLO KUULU- TAB KONKURSI ALLJÄRGNEVATE ÕPPEJÕUKOHTADE TÄITMISEKS:

Matemaatikainstituudis

- matemaatilise analüüsi dotsent
- algebra ja geomeetria dotsent - 3 kohta
- diferentsiaalvõrrandite teooria dotsent
- tõenäosusteooria ja matemaatilise statistika dotsent

Arvutitehnika instituudis

- digitaaltehnik dotsent - 2 lektorit
- arvutitehnika ja -diagnostika dotsent

Ehitustootluse instituudis

- ehitusökonomika ja -juhtimise dotsent - 3 kohta
- ehitusmaterjalide dotsent
- ehitustehnoloogia dotsent

Keskonnatehnika instituudis

- veetehnika (hoonete sanitaartechnilised seadmed) dotsent

Ehitiste projekteerimise instituudis

- teraskonstruksioonide dotsent
- arhitektuuri dotsent
- raudbetoonkonstruksioonide lektor
- Juhtimise ja turunduse instituudis*
- organisatsiooni ja juhtimise dotsent
- organisatsiooni ja juhtimise lektor

Käitismajanduse instituudis

- personalijuhtimise dotsent
 - autoettevõtete ökonomika dotsent
 - ohutushoiu dotsent
 - käitismajanduse lektor
 - investeringute eelarvestuse ja hindamise lektor.
- KONKURSI OSAVÕTUKS ESITADA
HILJEMALT 20. MAIKS REKTORI NIMELE
AVALDUS, LISADES CURRICULUM
VITAE, MIS TINGIMATA SISALDAKS
TEADUSTÖÖDE NIMISTUT.**

Mark Twain olevat

öelnud, et
Rootsi linnas
Jönköpingis
on kauneim
päikeseloojang
maailmas.

30. aprillist 5. maini kestis ülikooli 13liikmelise delegatsiooni visiit Jönköpingi Ülikooli. Jönköping on linn Rootsis, mis asub 350 km Stockholmist lõunas, Rootsimaa ühe suurema järve Vätterni lõunatipus. Jönköpingi Ülikoolist käis delegatsioon Tallinnas 1992. a suvel, nädal enne rahareformi. Reis Eestisse jäi

kolleegidele Rootsimaal südamesse ja nüüd sai teoks vastuvisiit.

TTÜI on koostöölepingud paljude ülikoolidega erinevates maades, Jönköping on ainuke, kellega on sõlmitud sidemed administratiivosakondade vahel. Seega koosnes meie delegatsioon peamiselt vastavate osakondade esindajatest. Igatühele meist olid määratud vastuvõtjad Jönköpingi Ülikooli samaladsetest haldusosakondadest. Olid loodud parimad tingimused Jönköpingi Ülikooli ja tema osakondade tööga tutvumiseks. Koos ja üksikult tutvuti töökordalduse ja -tingimustega, paljundus-, arvutus- ja muu bürootehnika kasutamiseks. Päril ametlikku koostöölepingut Jönköpingi Ülikooliga meil sõlmitud veel ei ole. On küll üksikuid koostööpartnereid (näiteks professor Bengt Magnhagen meenutas meie professorite Ubari ja Keevalliku nime), ja tulevikus võib olla sidemed arenevad laiuti ja sügavuti. Ei saa aga märkimata jätta, et kindlasti on kogu kokkusaamiste ahela taga Jönköpingi Ülikooli presidendi sekretär pr Kristi Johansson, kes on eestlanna. Tema oli seegi kord eestvõtja, peakorraldaja ja kogu ürituste sarja hea hing, veel kord tänud talle sinna kaugele!

Grupijuht oli prorektor prof Rein Küttner. Toimusid kohtumised ülikoolis, ringkäigud teaduskondades, ühised kohvijoomised ülikooli juhtkonna ja õppejõududega. Siinkohal võiks öelda, et kui meile siin mõnikord tundub, et jooma liiga tihti ja palju kohvi, siis tegelikult oleme selleski punktis neist seal kaugel maas.

Jönköpingi ülikool on päris noor: asutatud 1977. Ülikool jaguneb neljaks tähtsamaks alalõiguks: Rahvusvaheline Ärikool (Jönköping International Business School), Haridus- ja Kommunikatsioonikool (School of Education and Communication), Tehnika-kool (School of Engineering) ja Ülikooli Teeninduskompanii (Jönköping University Service Company). Üliõpilaste arv on 3700, õppejõude on 200 ringis. 1993/94. õp-

peasta eelarve oli 138 miljonit SEK (vrdl TTÜ eelarve 55 milj EEK).

Kohtumisel kohaliku üliõpilavalitsusega saime hea ülevaate üliõpilaste tegemistest ja neid tegemisi korraldavast organisatsioonist. Ühiselamu külastamine tegi nii mõnegi meele nukraks, nii suured on erinevused ja nii palju on vaja muuta elamiskultuuri meie ühikates.

Rahvusvaheline Ärikool on Jönköpingis sisuliselt alles loomisel. Huvitav oli vastuvõtjate tegevuse algus. Alustati tunnustatud välismaa spetsialistidest nõukogu moodustamisega, kelle ülesandeks on hinnata kooli loomise iga sammu, k. a õppekavade ja ük-

mad nimetavad privatiseerimiseks riigülikoolilt eraülikoolile üleminekut, kusjuures sündivale eraülikoolile annab riik lisaks fondidele ja erakapitalile ka raha juurde. See olevat poliitiline otsus, et Rootsis luua ja soodustada alternatiivi kõrgharidusele. "Me ei armasta privatiseerimist, kuid oleme valmistatud rahast," nentis naeratades üks meid valgustavatest õppejõududest. Pühapäeva, 1. maid Stockholmis aitas sisus-

tada väliseesti härra August Priuhka, kes on üle 25 aasta töötanud Ericssoni tehastes ja oli selle üle meeldivalt uhke. Ta oli muide aastail 1943/44 õppinud ka Tallinna Tehnikaülikoolis. Tema juhtimisel külastasime Stockholmist raeokas saali, kus korraldatakse bankette Nobeli preemia saanute auks. Kalmistul leidsime aseprofessor Vahur Mägi mälu usaldades üles August Mälgu haua, Adsoni ja Underiga aga jäime häta – kalmistu näib olevat hõlmamatu ja sinna tuleks planeerida pool päeva ning hea ilm. Erakordne oli meie õbbimispaik Stockholmis: keset linna väikesel saarel asuv endine vangla "Langholmen", mis veel mõni aasta tagasi tegutses oma otstarbes. Kongides olid loomulikult televiisor, telefon, dušš. Umbes sama kaugel kui Nõmme Tallinnast asub Jönköpingist Husquarna – asula, milles asuva samanimelise tehase toodangust unistavad Eestis vististi kõik normaalsed mehed, kellel kuulsat saagi veel ei ole. Olgu kohe öeldud, et külastamiseks Husquarna tehasesse oli reisi üks oodatumaid tipphetki.

Jönköpingis saime osa rahvusroogadest ja sealmail eriti populaarsest nn grill-partyst, mille puhul tassitakse õue lihakupsetusahjud, toolid ja laud. Lõhnavad ja suitsuvad kuppsetusahjud kodude õuedes olevat kindel märk kevade jõudmisest Rootsi- maale. Sedasorti reis lisab tahtmist korraldada koduseid asju.

ROOTSI -- KOHTUMISED

Jönköpingi Ülikooli presidendi sekretär pr Kristi Johansson ja meie õppe- ja teadusosakonna juhataja dotsent Rein Lees.

TTÜ statistika professor Vello Vensel ja JÜ õppejõud hr Johan Wiklund

Fotod Lena Halldorf

sikute kursuste hindamine. Nõukogu toetab rahvusvaheliste seminaride korraldamist, annab nõu teadus- ja arendustööde alal, tutvustab uut kooli. Järgimist vääriv ettevõtmine?

Rootsis on käsil kahe ülikooli erastamine. Üks neist hakkab kohe olema seesama Jönköpingi oma, teine asub Göteborgis. Ne-

Urmi Reinde
Rein Küttner

PROFESSOR KARL TIHASE 80

27. mail pühitseb oma sünnipäeva kauaaegne graafika kateedri juhataja, professor Karl Tihase, kes on ühtaegu tuntud teadlasena, viljaka kunstnik-akvarellistina ja hinnatud pedagoogina. Juubilar omandas kõrghariduse Novosibirski Ehitusinstituudis, lõpetades arhitekti eriala kiitusega 1945. a. Järgnes 3 aastat pedagoogitööd samas kõrgkoolis. 1948. a sai juubilar töökohaks Tallinna Polütehnilise Instituudi arhitektuuri kateeder. Neli aastat hiljem valiti K. Tihase graafika kateedri juhatajaks, kellena töötas üle 30 aasta. Juubilaril elutööks kujunes uurimistegevus eesti talurahvaarhitektuuri ja rahvakunsti vallas. Professor K. Tihase on avaldanud kümneid artikleid ja mitu monograafiat. Sellelt alalt on kandi-

daadiväitekiri "Eesti taluelamu" (1954) ja ulatuslik monograafia "Eesti talurahvaarhitektuur", mida autor kaitses doktoridissertatsioonina ja mis pälvis 1977. a Nõukogude Eesti preemia.

Tunnustust väärivad professor K. Tihase töö Eesti Riikliku Vabaõhumuuseumi loomisel. Ta oli muuseumi asutamise peamisi initsiaatoreid, projekteerimistööde juhendaja ja senini teaduslik konsultant.

K. Tihase teeneid on märgitud aukirjade, tänukirjade ja medaliga.

Soovime tervist ja elulusti veel paljudeks aastateks!

Kolleegid endisest graafika kateedrist

Tehnikaülikooli ajalooliste isikute tähtpäevi

Juunis

80 aastat tagasi, 11. juunil 1914. a sündis Narvas tehnikateadlane, professor **VALTER RAND**, kes sai ehitusinseneri diplomi TTÜst 1941. a. Peale inseneriteaduste doktori kraadi omandamist 1943. a. Karlsruhe Tehnikaülikoolis pidi temast saama TTÜ õppejõud. Olude sunnil tuli tal hakata õpetama noori ameeriklasi. New Yorgi Linnaülikooli emeriitprofessor elab New Yorgis. Tema mitmekülgset elu kajastav näitus on raamatukogus vaadata 27. maist kuni 17. juunini. Juubilariga on võimalik kohtuda näituse avamisel 31. mail kell 14.00.

Juulis

110 aastat tagasi, 11. juulil 1884. a. sündis Enge vallas keemik ja avaliku

elu tegelane **JÜRI ANNUSON**. TTs õpetas keemiat 1919–1926.

Ta on juhtinud eesti hariduselu ministri ja õpetajate organisatsioonide kaudu. Eesti Keemikute Seltsi asutajaliige ja esimees 20. a-il. Suri USA-s 1965. a. Isikunäitus on avatud raamatukogus 30. aug.–19. sept.

100 aastat tagasi, 13. juulil 1894. a. sündis Tallinnas matemaatikaõpetaja ja haridustegelane **ENN NURMISTE** (Nikolai Neuhaus), kes oli a-il 1935–1936 TT direktor. 33 aastat kestnud pedagoogitööd alustas ta 1917. a. Tallinna Kunsttööstuskoolis ja jätkas a-il 1919–1946 direktorina Tallinna II Reaalkoolis (1929. a-st Tallinna Tehnikum ja hiljem Tallinna Polütehnikum) ning õpetajana kuni 1950. E. Nurmiste

mälestuspäev on TTÜs 20. juunil, isikunäitus jääb avatuks kuni 18. juulini.

105 aastat tagasi, 25. juulil 1889. a. sündis Meeri vallas **ELMAR KIKER-PILL**, kes töötas TTÜs a-il 1936–1970. Ta oli algul teedeehituse õppetooli vanemassistent, hiljem ehitusökonoomika ja organiseerimise kateedri dotsent ning tunnustatud tuletõrjetehnika eriteadlane ja ekspert.

Augustis

110 aastat tagasi, 12. augustil 1884. a. sündis elektriinsener **JOHANNES THEODOR KOLLIST**. Ta õpetas TTs a-il 1918–1919 ja 1921–1931 nõrkvoolutehnikat, elektriaparate, eelarveid ja elektriinstallatsiooni. Riigitrükikoja osakonnajuhatajana korraldas Eesti esimese paberraha trükkimist.

Fotohetk "Kuljuse" ja meie ajalehe ühiselt 45. sünnipäeva peolt

Reedel, 29. aprillil sai aulas teoks mammutkontsert, kus "Kuljuse" etteasted vaheldusid intervjuudega, mille andsid 45 a jooksul lehega seotud inimesed. Professionaalina vedas 4 tundi kestnud suurritust Olavi Pihlamägi. Meida Jalasti fotol vestlevad Olaviga Sotsiaalpanga juhatuse aseesimees Raivo Linnas ja Maksuameti peadirektor Ardo Ojasalu (vasakul). Lähemal ajal edastab Eesti TV programmi lühisalvestuse.

TALLINNA TUDENGITE KEVADPÄEVAD

25.–29. aprillil

Kõigepealt mõni sõna kevadpäevade organiseerijatest. Kui eelmistel aastatel tegi iga ülikool kevadpäevi ise, siis tänava otsustasid Tallinna tudengid organiseerimisel oma jõud ühendada ning asja ühiselt käsile võtta. Korraldajateks olid Tallinna Pedagoogikatülikooli esindus, TTÜst üliõpilasorganisatsioon ESTIEM Estonia, ERA (Eesti Riigikaitse Akadeemia) ning Kunstiülikool. Ühine korraldus andis erinevate ülikoolide üliõpilastele parema ülevaate teistes ülikoolides toimuvast ning võimaldas kaasa lüüa ka naaberülikoolides aset leidvatel üritustel.

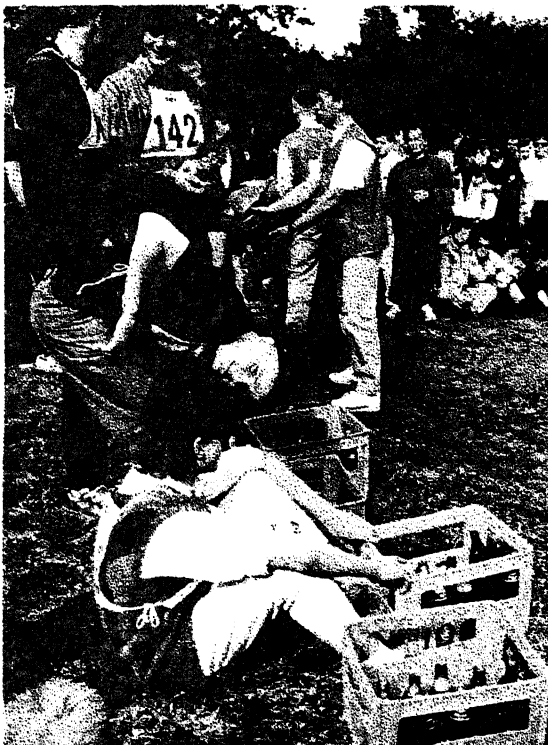
Korraldajate omavaheline tööjaotus oli enamvähem järgmine:

1. TPÜ esindus võttis enda hoolde esimesed kolm päeva.
2. ESTIEM Estonia viis läbi viimased kaks päeva.
3. ERA hooleks jäi avarongkäik ning kõikidel üritustel turvalisuse ning korra tagamine.
4. Kunstiülikool ulatas oma abistava käe avarongkäigus vajamineva atribuutika valmistamiseks (plakatid, loosungid, lipud jne).

E 1. RONGKÄIK LÄBI TALLINNA VANALINNA
Kevadpäevade aväritus. Rongkäik algas Kanuti aiast (Ohvitseride Maja park) ning siirdus läbi Tallinna vanalinna Komandandi aeda, kus päevad pidulikult avatuks kuulutati. Kõnesid olid pidama tulnud nii mõnedki pealinna ülikoolide prominentsed isikud: Talis Bachman, Jüri Tanner jt. Avarongkäigust võttis osa ligikaudu 300 üliõpilast.

2. BÄNDIDE PIDU TPÜs.

Õhtul kogunes üliõpilasrahvas TPÜ Keeltemajasse, et kuulata elavat muusikat "Jäääär" ja "Speculative Rock'n Roll Bändi" esituses. Ürituse raames valiti tudengite lemmikansambel ehk "Ülilemmik", kelleks osutus "Mr Lawrence".

Olustik õllefestivalil

T 1. SAALIBÄNDI TURNIIR.

Teisipäev algas sportlikult TPÜ võimlas "Saalibändi" turniiriga. Väljakul joosti ja higistati mehiselt maahokikaigastega väikest palli taga ajades. Publik elas saalis toimuvale valjuhäälselt kaasa ning omandas kindlasti kaheda hääle, millega oleks võinud saada osatäitjaks mõnes maffiafilmis. Kokkuvõtteks võib öelda, et võitjana väljusid tulisest heitlusest vanad head tuttavad – SPORT ja RAHVASTE SÕPRUS. Ega's midagi – ELAGU ÜLIÕPILASED.

2. JÄÄKARNEVAL.

Päeva sportlikku külge täiendas veel Linnahalli jäähallis teoks saanud jääkarneval, kus tudengid lihvisid kirevates uisutamislukondades oma liuglemistehnikat.

3. KARNEVAL – PIDU 70ndate STIILIS.

Teisipäev saadeti ära Einar Kapi ja Mart Sanderi juhatusel 70ndate stiilis tantsu vihtudes ning eriti lauluhimulised pidulised said rahuldada oma laulmisvajadust KARAOKE lauluvõistlusest osa võttes.

K 1. HÄPPENING pluss TUDENGITURG TPÜ HOOVIS.

Häppening – Peda hoovi transporditud RAF-buss ning maanteemuhi kere langesid kollase värvi ja mudaga disainimise ohvriks. Sama saatust tabas ka üht disaineritest, kelle heatahtlik kolleeg kollase värviga üle kallast ning tagatipuks ka õllepuudeli sisuga üle kastis.

Tudengiturk – müüdi kõike, mis laadaplatsile kohaletoomist oli väärinud. Müügiobjektiks osutusid turvaseksipüksid, õlu, traat, muinasjuturaamatud jne.

2. TUDENGITE VABALAVA ehk PEDA FOLK.

TPÜ aulas oli igatüüpi võimalus lavale astuda ning lasta publikul oma talenti imetleda. Lauldi, tantsiti, musitseeriti erinevate instrumentidega, näideldi jne.

N 1. ÕLLEFESTIVAL.

Juba hommikul hakkas TTÜ staadionile voorima õllelembe-seid tudengeid, et osa saada kevadpäevade kõige rahva- ja õlleküllasemast üritusest. Kesklinnast TTÜ staadionile suunduvaid üliõpilasi teenindas spetsiaalne ÕLLETROLL, mis oli käigus spetsiaalselt selle ürituse tarvis. Õllefestivalil:

- 1) tarbiti ohtralt märjusest, 2) osaleti spordivõistlustel: köietõmbamine, käesurumine, murumängud, õlle viievõistlus, ratsavõistlus, kärjooks, pommitõstmine jne, 3) keerutati jalga noorte rockbändide saatel.

Ürituse kordamineku eest kandis hoolt personaalselt Vanajumal ise, andes neljapäevaks kenakese ilma. Festivali lõppedes olid omaette vaatepildiks TTÜ ühikate õuepealsed, mida kaunistasid akendest alla heidetud olmeelektronika ja mööbel.

2. ROHELINE KONN.

Pidu jätkus Rohelises Konnas, kus algul esinesid bändid, pärast keskööd aga mindi sujuvalt üle diskole. Tantsiti varavalgeni.

R LÕPUPIDU TTÜ VI KORPUSES.

Kuna kevadpäevad on juba üks suur pidutsemine, siis pidid need ka vastavalt lõppema. Jämm käis kahel korrusel, alumise neist vallutasid bändid ning ülemisel mürtsus disko. Oli pidu igale maitsele, igatüüpi lihtsalt p i d i midagi leidma.

Toredad päevad olid, aga otsa said. Jutt tuli pisut puine, aga küll lugeja saab isegi aru, et päevad ise kujunesid päris mahlaseks.

KAUPO JÕGI